

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Servicesedlar Tillämpningsdirektiv för dagverksamhet 2025

Österbottens välfärdsområde

Godkänd: Välfärdsområdesstyrelsen xx.10.2024 §

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Servicesedel i dagverksamhet.....	1
1	Servicens innehåll.....	1
1.1	Kriterier för producenter av dagverksamhet med servicesedel.....	1
1.2	Servicesedelns värde.....	2
2	Servicesedel i dagverksamhet.....	3
2.1	Kriterier för beviljande av dagverksamhet	3
3	Behörighetskrav för serviceproducentens personal.....	3
4	Ramar för dagverksamhet	3
5	Dagverksamhetens innehåll.....	4
6	Ändring av tillämpningsdirektivet	6

1 Servicesedel i dagverksamhet

Dagverksamhetens målsättning är att stöda klientens egna resurser för att klienten ska klara av de dagliga funktionerna i sitt eget hem. Servicesedeln för dagverksamhet gör det möjligt för klienten att få stöd och träning för hemmaboende och att förebygga social isolering. För närståendevårdaren ger dagverksamheten möjlighet till egen fritid eller avlastning under tiden vårdtagaren är på dagverksamhet.

1 Servicens innehåll

Dagverksamhet är en stödtjänst för klienter med en funktionsnedsättning och/eller en minnessjukdom. Målsättningen är att skapa en meningsfull tillvaro för klienten och erbjuda avlastning för hans närstående. Dagverksamheten stöder klientens fortsatta hemmaboende.

Dagverksamheten ger varje dag ett glädjefyllt innehåll, social samvaro, gemenskap och bryter isolering, stöder och avlastar anhöriga, inspirerar till fysisk aktivitet och tränar minnesfunktionerna.

Besöket på dagverksamheten är 5–6 timmar långt. Lunch och eftermiddagskaffe ingår i dagverksamhet.

Klienten far till dagverksamheten med hjälp av anhöriga eller så ordnar personalen på dagverksamheten transporten med kollektiv trafik eller taxi.

1.1 Kriterier för producenter av dagverksamhet med servicesedel

För att producenten ska godkännas som servicesedelproducent bör kriterierna för dagverksamheten uppfyllas.

Service förverkligas genom ett rehabiliterande förhållningssätt utgående från klientens egna resurser och med målsättning att förbättra klientens funktionsförmåga. Service till klienten ska vara planmässig och målinriktad. Service baserar sig på klientens individuella behov och hans egna resurser stöds.

I klientrelationer iaktas förtroendefullt samarbete, klientens rätt till god service och gott bemötande i enlighet med lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000).

Serviceproducenten bör ha en godkänd läkemedelsplan.

Dagverksamheten ska basera sig på social- och hälsovårdsministeriets Kvalitetsrekommendation för att trygga ett bra åldrande och förbättra service 2020–2023: Målet är ett åldersvänligt Finland.

Utrymmen där dagverksamheten ordnas ska vara lämpliga för verksamheten och anpassade för personer med nedsatt funktionsförmåga. Producenterna ska sträva till att verksamheten pågår året runt.

1.2 Servicesedelns värde

Servicesedeln är oberoende av inkomst och lika stor för alla. Österbottens välfärdsområde fastställer värdet på servicesedeln. Klienten själv svarar för den delen av serviceproducentens dagspris som överstiger den beviljade servicesedelns värde.

För servicesedel används ett servicesedelssystem. Servicesedelproducenten fyller i serviceuppgifterna i servicesedelssystemet.

2 Servicesedel i dagverksamhet

Servicehandledningen utreder och bedömer behovet av klientens service och vård samt uppgör en serviceplan innan en servicesedel kan beviljas. Samma kriterier tillämpas för servicen oberoende om den skaffas med hjälp av servicesedel eller ordnas på annat sätt.

Servicehandledare beviljar servicesedeln åt klienten. Servicesedeln beviljas för sex (6) månader åt gången. Klientens behov av servicen (dagverksamhet) utvärderas efter sex (6) månader.

2.1 Kriterier för beviljande av dagverksamhet

Österbottens välfärdsområde godkänner kriterier för beviljande av dagverksamhet.

Kriterierna finns på Österbottens välfärdsområdes hemsida.

3 Behörighetskrav för serviceproducentens personal

Dagverksamhet är en stödtjänst. Dagverksamhetens personal förutsätts i enlighet med förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994) rätt att använda yrkesbeteckningen närvårdare, primärskötare eller hjälpskötare eller i enlighet med lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildade personal inom socialvården (287/2016). Vikarier bör ha tillräcklig utbildning inom social- och hälsovård.

Personalens kunnande ska vara på en nivå som motsvarar klientens vårdbehov och personalen förbinder sig att samarbeta med klientens anhöriga/närstående.

Personalens yrkeskunnande ska upprätthållas och utvecklas, personalens fortbildningsskyldighet ska uppfyllas (Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994).

4 Ramar för dagverksamhet

Dagverksamheten ska vara förebyggande och rehabiliteringsfrämjande verksamhet, som stöder de äldres funktionsförmåga, psykiska vitalitet och sociala relationer. Verksamheten är gruppverksamhet som höjer livskvaliteten. Klientens egna resurser är den centrala faktorn i verksamheten. Klienten ska få möjlighet till ett aktivt åldrande och funktionsförmågan ska upprätthållas genom daglig motion, utevistelse och sociokulturell verksamhet. Verksamheten ska ordnas på båda inhemska språken. Skilda klientgrupper ska ordnas för svensk- och finskspråkiga äldre.

Dagverksamheten ska vara målinriktad, därför utarbetas en individuell vård- och serviceplan för varje klient. Serviceplanen ska utarbetas i samarbete med den äldre, de anhöriga och dagverksamhetens personal. Vid behov ska hemvårdspersonalen och minnesrådgivaren delta i arbetet. Av vård- och serviceplanen ska framgå klientens egna resurser och behov samt en klar målsättning för hur dagverksamheten ska stöda klientens funktionsförmåga. Om klienten har hemvård ska hemvårdens vård- och serviceplan kompletteras med dagverksamheten.

Vid uppdateringen av vård- och serviceplanen ska dagverksamheten samarbeta med den äldre, de anhöriga, minnesrådgivare, fysioterapeuter, ergoterapeuter och hemvårdens

egenskötare. Dagverksamheten ska också samarbeta med församlingarna och tredje sektorn som stöd för verksamheten. Vid ordnandet av dagverksamheten kan man uppnå synergi om verksamheten står i nära förbindelse med ovannämnda samarbetspartner eller med andra aktörer som bedriver boendeservice, rehabilitering eller aktivering av äldre.

Ansökan om dagverksamhet görs via servicehandledningen. Servicehandledarna (Österbottens välfärdsområdes tjänstemän) gör en helhetsbedömning av den äldre personens situation. En person som erbjuds plats på dagverksamhet förutsätts kunna delta i aktiviteterna inom dagverksamheten. Personen i fråga kan bekanta sig med dagverksamheten om han eller hon så vill.

Klienten som beviljas servicesedel för dagverksamhet gör ett avtal med producenten. Om priset på dagverksamhet överstiger summan av servicesedels värde och klientens egen del, betalar klienten själv skillnaden.

Den som producerar dagverksamheten är skyldig att ordna med transport till dagverksamheten för klienterna och vid behov att hjälpa klienten in i verksamhetsutrymmena. Transporten sköts vanligen med kollektiv transport eller taxi (anropstrafik). Kostnaderna för transporten ska inte betalas av den som ordnar dagverksamheten. Klienten betalar för transporten. För en del klienter inom dagverksamheten blir man tvungen att ordna transport för varje dag. Om klientens tillstånd är stabilt, kan man boka transport för en längre period.

Klienterna kan i mån av möjlighet själva ordna transport till dagverksamheten.

Dagverksamheten har nära samarbete med hemvården när det gäller att ordna transporten. Hemvården bör känna till klockslagen för klientens transport. En del klienter behöver till exempel hemvårdens tjänster genast de har kommit hem från dagverksamheten.

5 Dagverksamhetens innehåll

Den privata aktören bör inom dagverksamheten erbjuda både gruppaktiviteter och individuellt anpassade aktiviteter samt träning som upprätthåller funktionsförmågan. Aktiviteterna bör gå ut på olika former av social samvaro, för de ska i allmänhet genomföras i grupp. Social samvaro och aktiviteter främjar också den psykiska livskvaliteten.

Sociala aktiviteter: Gemensamma måltider och gemensamma kaffestunder, utfärder, brädspel, allsång, musikstunder, historieberättande, föreslagna ämnen, underhållning m.m.

Fysiska aktiviteter: Gymnastik i grupp, stoljumpa och -dans, promenader ute, balansträning, individuella träningsprogram, träning av ADL-funktionerna.

Kulturella aktiviteter: Filmvisningar, föreläsningar, dikter, biblioteksbesök, teater, musikuppträdanden, museibesök.

Kognitiva aktiviteter: Tidningsläsande och diskussion, högläsning, tipsorientering, bingo, frågesport, stimulering av minnet, korsord, samtal om gamla föremål, kartor, musik och ljud, träning av sinnen (smak, känsel och lukt), igår–idag, folkalmanackan.

Kreativa aktiviteter: Textiltryck, bakning, matlagning, handarbete, hobbyarbete, pappers- och träslöjd, keramik, målning och teckning, trädgårdsarbete, blomsterarrangemang.

Andra krav på dagverksamhetsproducenten:

Utrymmen: Ändamålsenliga verksamhetsutrymmen, som är lämpliga för verksamheten, bl.a. tillgängliga, säkra, hygieniska. Serviceproducenten ansvarar för alla utrymmen, redskap och annan utrustning som behövs för serviceproduktionen.

Personal:

Beskrivning av vårdpersonalens yrkeskunnighet, yrkesbehörighet, inskolning, fortbildning och språkkunskaper. Inom dagverksamheten är minst två personal aktivt tillsammans med klientgrupperna. Personalen har minst närvårdarexamen, och de har arbetsavtal. Det finns ett fungerande system med reservpersonal och en beskrivning av detsamma för att säkra verksamheten.

Verksamhet:

- Modellexempel på det planerade dagsprogrammet för olika grupper och resurser som behövs för det
- Planerad variation på aktiviteterna på dags- och veckonivå samt årstidernas inverkan på det här
- Hjälpa åt den äldre med att sköta sig själv och klara av dagliga sysslor enligt den personliga vård- och serviceplanen. Stöd för en trygg och bra vardag.
- Aktiviteter som stöder minnet
- Motion, rehabilitering och utevistelse som stöd för funktionsförmågan
- Stöd för närståendevårdarna i deras arbete
- För dagverksamheten har utarbetats en skriftlig läkemedelsplan
- För dagverksamheten finns en egenkontrollplan som innehåller en åtgärdsplan
- Räddnings- och säkerhetsplaner som uppdateras regelbundet
- Maten som serveras klienterna inom dagverksamheten har tillretts i de äldres smak och enligt näringsrekommendationerna

Gruppstorlek: 6–12 personer, beroende på hur mycket hjälp deltagarna behöver.

Skriftlig dokumentation:

- hur serviceproducenten utvecklar och säkerställer servicens kvalitet och följer upp klientrespons
- hur den som producerar dagverksamheten säkerställer att kriterierna uppfylls och hur man i praktiken följer upp kriterierna

6 Ändring av tillämpningsdirektivet

Österbottens Vårdsområde har rätt att göra ändringar i bestämmelserna i detta tillämpningsdirektiv och dess bilagor. Österbottens Vårdsområde meddelar skriftligen serviceproducenterna om ändringarna, omedelbart efter att beslutet har fattats. Ifall serviceproducenten inte vill bindas av de ändrade bestämmelserna, bör denne meddela detta åt Österbottens Vårdsområde inom sextio (60) dagar från att ändringsanmälan har sänts. Om nämnda anmälan inte sänts till Österbottens Vårdsområde, förbinder sig serviceproducenten att följa de ändrade villkoren från och med det datum som anges i ändringsanmälan, dock tidigast sextio (60) dagar från att ändringsanmälan har sänts.

Tillämpningsdirektivets giltighetstid: Det här tillämpningsdirektiv gälls tills vidare